

Правни факултет Универзитета у Нишу
Faculty of Law, University of Niš

Међународна научна конференција
International Scientific Conference

ДЕЛОВАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА СИСТЕМА У
ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА:
ИСКУСТВА И ИЗАЗОВИ

Systemic Agency in Extraordinary
Situations:
Experiences and Challenges

Зборник сажетака
Collection of summaries

Ниш, април 2022.

МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА / INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
„ДЕЛОВАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА СИСТЕМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА: ИСКУСТВА И ИЗАЗОВИ”
“SYSTEMIC AGENCY IN EXTRAORDINARY SITUATIONS: EXPERIENCES AND CHALLENGES”

Зборник сажетака / Collection of summaries

Издавач / Publisher

Правни факултет Универзитета у Нишу / Faculty of Law, University of Niš

За издавача / For the Publisher

Проф. др Горан Обрадовић, декан

Организатор Конференције / Conference organizer

Центар за правна и друштвена истраживања

Уредници Конференције / Editors-in Chief

Доц. др Анђелија Тасић, доцент, Правни факултет Универзитета у Нишу

Проф. др Марко Димитријевић, ванредни професор, Правни факултет Универзитета у Нишу

Организациони одбор / Organizing Committee

Проф. др Горан Обрадовић, редовни професор и декан, Правни факултет Универзитета у Нишу,
уредник Конференције

Проф. др Ирена Пејић, редовни професор и главни и одговорни уредник Зборника радова Правног
факултета у Нишу;

Проф. др Срђан Голубовић, редовни професор и управник Центра за правна и друштвена
истраживања, Правни факултет Универзитета у Нишу;

Доц. др Анђелија Тасић, доцент и продекан за наставу, Правни факултет Универзитета у Нишу;

Проф. др Марко Димитријевић, ванредни професор и продекан за науку и финансије, Правни
факултет Универзитета у Нишу, уредник Конференције;

Проф. др Милош Прица, ванредни професор и научни секретар Центра за правна и друштвена
истраживања, Правни факултет Универзитета у Нишу;

Доц. др Иван Илић, доцент и технички секретар Центра за правна и друштвена истраживања,
Правни факултет Универзитета у Нишу;

Prof. dr Mustafa Yasan, Associate Professor, Faculty of Law, Sakarya University, Sakarya Turkey;

Prof. dr Olga Gurkova Kosevaliska, Associate Professor, Faculty of Law, University Goce Delchev Stip,
Dean, Republic of North Macedonia;

Проф. др Жељко Мирјанић, редовни професор, декан, Правни факултет Универзитета у Бањој
Луци, Босна и Херцеговина

Технички уредник / Desktop Publishing: Владимир Благојевић

Превод резимеа / Proofreading: Гордана Игњатовић

Корице / Cover: Владимир Благојевић

Штампа / Print: Медивест Ниш

Тираж / Circulation: 100

ISBN: 978-86-7148-290-5

Штампање овог Зборника је финансијски помогло Министарство науке, просвете и технолошког
развоја Републике Србије.

САДРЖАЈ

ЈАВНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ / PUBLIC LAW

Наташа Стојановић

ПРАВНИ ТРЕТМАН ЖИВОТИЊА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА.....	17
LEGAL TREATMENT OF ANIMALS IN EMERGENCY SITUATIONS.....	18

Игор Милинковић

СЛОБОДА СУДИЈСКОГ УДРУЖИВАЊА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	19
FREEDOM OF ASSOCIATION OF JUDGES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA.....	20

Горан Обрадовић, Анђелија Тасић

ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА НА ПОРОДИЧНУ ПЕНЗИЈУ ВАНБРАЧНОГ ПАРТНЕРА, ИЛИ ШТА НАМ СВЕ ЗАКОНОДАВАЦ НИЈЕ РЕКАО?.....	21
THE EXERCISE AND PROTECTION OF THE RIGHT TO A SURVIOR'S PENSION IN EXTRAMARITAL RELATIONS: WHAT HAS THE LEGISLATOR FAILED TO DISCLOSE?.....	22

Boris Bakota, Jelena Dujmović Boska, Danijela Romić

ИЗАЗОВИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА КАО ЈАВНЕ СЛУЖБЕ У ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ПАНДЕМИЈЕ КОВИД- 19 ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ СТУДЕНАТА.....	23
CHALLENGES FOR HIGHER EDUCATION AS A PUBLIC SERVICE DURING COVID-19 PANDEMIC: STUDENTS' PERSPECTIVE.....	24

Тодор Каламатиев, Александар Ристовски

ЗАШТИТА ПРАВА НА ПРИВАТНОСТ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ: АНАЛИЗА ЕВРОПСКОГ ОКВИРА ЗА ЗАШТИТУ ПРИВАТНОСТИ И НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ.....	25
PROTECTION OF THE RIGHT TO PRIVACY IN EMPLOYMENT: ANALYSIS OF THE EU FRAMEWORK AND THE LEGISLATION OF NORTH MACEDONIA.....	27

Предраг Цветковић

АНТИЦИПАТИВНО УПРАВЉАЊЕ КАО РЕГУЛАТОРНИ ИНСТРУМЕНТ УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ.....	29
--	----

ANTICIPATORY GOVERNANCE AS THE RISK MANAGEMENT REGULATORY APPROACH.....	30
Драгољуб Тодић	
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ, ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ И ОДГОВОР РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ЦРНЕ ГОРЕ И ХРВАТСКЕ.....	31
CLIMATE CHANGE, EMERGENCIES AND RESPONSES OF THE REPUBLIC OF SERBIA, MONTENEGRO, AND CROATIA.....	32
Срђан Радуловић	
НЕУВОЂЕЊЕ ОБАВЕЗНЕ ВАКЦИНАЦИЈЕ ПРОТИВ КОВИДА-19 У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	33
NON-PROMULGATION OF MANDATORY COVID-19 VACCINATION IN THE REPUBLIC OF SERBIA.....	34
Дејан Вучетић, Предраг Димитријевић	
УЛОГА КОМУНАЛНЕ МИЛИЦИЈЕ У ИЗВРШАВАЊУ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19, СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ПРИМЕР ГРАДА НИША	35
THE ROLE OF THE COMMUNAL MILITIA IN THE IMPLEMENTATION OF MEASURES TO PREVENT THE COVID-19 PANDEMIC, WITH SPECIFIC REFERENCE TO THE EXAMPLE OF THE CITY OF NIŠ.....	36
Ивана Шумановска-Спасовска, Елена Давитковска	
ОДНОС ИЗМЕЂУ ОПШТЕГ УПРАВНОГ ПОСТУПКА И ПОСЕБНИХ УПРАВНИХ ПОСТУПАКА.....	37
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE GENERAL ADMINISTRATIVE PROCEDURE AND SPECIAL ADMINISTRATIVE PROCEDURES.....	38
Јасна Бачовска Недић, Михаела Моштрова	
ПАНДЕМИЈА КОВИД-19 КАО СТУДИЈА СЛУЧАЈА ПРАВНЕ КУЛТУРЕ У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ	39
THE COVID-19 PANDEMIC AS A CASE STUDY OF LEGAL CULTURE IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA.....	40
Lavinia Onica Chipea	
УТИЦАЈ ПАНДЕМИЈЕ КОВИД-19 НА РАДНЕ ОДНОСЕ У РУМУНСКОМ ПРАВНОМ СИСТЕМУ.....	41
THE INFLUENCE OF THE COVID-19 PANDEMIC ON LABOR RELATIONS IN THE ROMANIAN LEGAL SYSTEM.....	42
Helga Špadina	
ПРАВО КРИЗНИХ СИТУАЦИЈА.....	43
CRISIS MENAGEMENT LAW	44

Маја Настић

УСТАВНИ СУД И ВАНРЕДНО СТАЊЕ.....	45
CONSTITUTIONAL COURTS AND THE STATE OF EMERGENCY	46

Александар С. Мојашевић, Стефан Стефановић

ПОЛИТИКА ВАКЦИНАЦИЈЕ ПРОТИВ КОВИДА 19 У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ: ПРАВНО-ОРГАНИЗАЦИОНИ АСПЕКТ	47
VACCINATION POLICY AGAINST COVID-19 IN THE REPUBLIC OF SERBIA: LEGAL AND ORGANIZATIONAL ASPECT	48

Katarina Knol Radoja, Dejan Bodul

КАКО ЗАУСТАВИТИ ПЛАСИРАЊЕ НЕИСТИНИТИХ ИНФОРМАЦИЈА И ГОВОР МРЖЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ?	49
HOW TO STOP PLACING FALSE INFORMATION AND HATE SPEECH ON THE INTERNET?	50

Мања Марочини Зрински

МОГУЋНОСТ УВОЂЕЊА ОБВЕЗНОГ ЦИЈЕПЉЕЊА ПРОТИВ БОЛЕСТИ КОВИД -19: ПРИМЈЕНА НАЧЕЛА РАЗМЈЕРНОСТИ ТЕ АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕ ПРАКСЕ УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ И ЕУРОПскоГ СУДА ЗА ЉУДСКА ПРАВА.....	51
THE POSSIBILITY OF INTRODUCING COMPULSORY VACCINATION AGAINST COVID-19: APPLYING THE PRICIPLE OF PROPORTIONALTY AND ANALYSIS OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF CROATIA AND OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	52

Милош Прица

УПРАВНА ОЦЕНА ЦЕЛИСХОДНОСТИ И ЈАВНИ ПОРЕДАК.....	53
ADMINISTRATIVE ASSESSMENT OF EXPEDIENCY AND PUBLIC ORDER.....	54

Ana Đanić Čeko, Matko Guštin

ИЗАЗОВИ ДИГИТАЛИЗАЦИЈЕ ХРВАТСКЕ ЈАВНЕ УПРАВЕ С ОСВРТОМ НА ПОСЕБНЕ ОКОЛНОСТИ И СУВРЕМЕНЕ ИЗАЗОВЕ ПОД УТЈЕЦАЈЕМ КОВИД-19.55 CHALLENGES OF DIGITALIZATION OF CROATIAN PUBLIC ADMINISTRATION, WITH REFERENCE TO SPECIAL TO SPECIAL CIRCUMSTANCES AND CONTEMPORARY CHALLENGES UNDER THE IMPACT OF COVID-19	56
---	----

Милан Пилиповић

НОРМАТИВНЕ НАДЛЕЖНОСТИ ИНСТИТУЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ВАНРЕДНОЈ СИТУАЦИЈИ/СТАЊУ И ЊИХОВО ДЈЕЛОВАЊЕ У ПРАКСИ ПОВОДОМ ПАНДЕМИЈЕ КОВИД-19.....	57
---	----

THE NORMATIVE FRAMEWORK OF INSTITUTIONAL COMPETENCES IN REPUBLIKA SRPSKA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA IN EMERGENCY SITUATIONS, AND THEIR PRACTICAL APPLICATION IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID-19	58
--	----

Душко Челић

ПАНДЕМИЈА COVID-19 И ПАНДЕМИЈА КРШЕЊА ПРАВА ПАЦИЈЕНАТА НА ПРИВАТНОСТ.....	59
COVID-19 PANDEMIC AND A PANDEMIC OF VIOLATION OF PATIENT'S RIGHT TO PRIVACY	60

Александар Антић

ПИТАЊЕ УСТАВНОСТИ ОГРАНИЧЕЊА ЗАПОШЉАВАЊА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ	61
THE CONSTITUTIONALITY OF RESTRICTIONS ON EMPLOYMENT IN THE PUBLIC SECTOR.....	62

**Марио Рељановић,
Јована Мисаиловић**

ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА МЕДИЦИНСКИХ РАДНИКА ЗА ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА	63
WORK-RELATED RIGHTS OF MEDICAL PROFESSIONALS DURING A STATE OF EMERGENCY	64

Гордана Игњатовић

ПРОАКТИВНО ДЕЛОВАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА ОБРАЗОВАНОГ СИСТЕМА У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА: ИСКУСТВА СТУДЕНАТА И НАСТАВНИКА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19 И МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА ПРОАКТИВНОГ СИСТЕМСКОГ ПРИСТУПА У ОБРАЗОВАЊУ ПРАВНИКА.....	65
SYSTEMIC AGENCY IN EDUCATION IN EXTRAORDINARY CIRCUMSTANCES: CHALLENGES ENCOUNTERED BY LF NIŠ STUDENTS AND TEACHERS DURING THE COVID-19 PANDEMIC AND OPPORTUNITIES FOR DEVELOPING SYSTEMIC AGENCY IN LEGAL EDUCATION	66

Дарко Божичић

РАД КОД КУЋЕ КАО МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ЕПИДЕМИЈЕ ВИРУСА COVID-19	67
WORK FROM HOME AS A MEASURE FOR PREVENTING THE SPREAD OF THE COVID-19 PANDEMIC.....	68

**Марија Митровић,
Лука Батуран**

МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ШИРЕЊЕ ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ КОД ПОСЛОДАВЦА И САНКЦИЈЕ ЗА ЊИХОВО КРШЕЊЕ	69
---	----

MEASURES FOR PREVENTING THE SPREAD OF AN INFECTIONS DISEASES EPIDEMIC AT WORKPLACE AND SANCTIONS FOR THE VIOLATION OF SUCH MEASURES	70
---	----

**Gordana Horvat,
Suzana Tomašević,
Ana Lozina**

ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОДРШКА У ОБЛИЦИМА АЛТЕРНАТИВНЕ СКРБИ – УДОМИТЕЉСТВО И COVID 19 ПАНДЕМИЈА.....	71
INSTITUTIONAL SUPPORT IN ALTERNATIVE CARE: FOSTER CARE AND THE COVID-19 PANDEMIC	72

Александра Митровић

МЕДИЈАЦИЈА КАО ЕФИКАСНИЈИ НАЧИН РЕШАВАЊА РАДНИХ СПОРОВА – СОЦИОЛОШКО – ПРАВНИ АСПЕКТ	73
MEDIATION AS A MORE EFFECTIVE METHOD FOR RESOLVING LABOR DISPUTES FROM THE ASPECT OF SOCIOLOGY OF LAW	74

Милица Мицовић

СУДСКО И АРБИТРАЖНО РЕШАВАЊЕ ИНДИВИДУАЛНИХ РАДНИХ СПОРОВА	75
COURT SETTLEMENT AND ARBITRATION IN RESOLVING INDIVIDUAL LABOUR DISPUTES	76

Милица Ристић

ИСКУСТВО СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У БОРБИ СА ЕПИДЕМИЈОМ ВАРИОЛА ВЕРА 1972. ГОДИНЕ: ЗНАЧАЈ ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА ЗА БИВШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ У УСЛОВИМА ПАНДЕМИЈЕ КОРОНА ВИРУСА	77
THE SFRY EXPERINCE IN COMBATING THE VARIOLA VERA EPIDEMIC IN 1972: THE SIGNIFANCE OF HISTORICAL HERITAGE FOR EX-YUGOSLAV REPUBLICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID-19 PANDEMIC	78

Јована Анђелковић

ЈАВНА УПРАВА ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ И ПРАВЦИ РЕФОРМЕ	79
PUBLIC ADMINISTRATION DURING THE COVID-19 PANDEMIC AND REFORM DIRECTIONS.....	80

ГРАЂАНСКОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ / CIVIL LAW

Мирослав Лазић

ЗАБРАЊЕНЕ КЛАУЗУЛЕ – ОПРАВДАНО И НЕОПРАВДАНО – У СРПСКОМ „БЕЗДРЖАВИНСКОМ“ ЗАЛОЖНОМ ПРАВУ	83
JUSTIFIED AND UNJUSTIFIED PROHIBITED CLAUSES IN SERBIAN LAW ON “NON-POSSESSORY” PLEDGE	84

Иван Русчев

ПРАВНИ АСПЕКТИ НЕКИХ МЕРА ПРОТИВ КОРОНАВИРУСА У БУГАРСКОЈ:
VIS MAJOR, CLAUSULA REBUS SIC STANTIBUS, MORATORIUM ИЛИ
НЕШТО ДРУГО?85

LEGAL ASPECTS OF SOME ANTI-COVID MEASURES IN BULGARIA:
VIS MAJOR, CLAUSULA REBUS SIC STANTIBUS, MORATORIUM OR
SOMETHING ELSE?86

**Димитрије Ђеранић,
Ђорђе Мариловић**

УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И ВИСИНЕ ИЗДРЖАВАЊА У ПРЕДНАЦРТУ
ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ87

THE TYPES AND AMOUNT OF MAINTENANCE IN THE PRE-DRAFT
FAMILY ACT OF REPUBLIKA SRPSKA88

Ангел Ристов

ОСТВАРИВАЊЕ ГРАЂАНСКИХ ПРАВА У ВАНРЕДНОМ СТАЊУ:
ИЗАЗОВИ И ИСКУСТВА89

THE EXERCISE OF CIVIL LAW RIGHTS IN STATE OF EMERGENCY:
CHALLENGES AND EXPERIENCES90

Самир Манић

КАУЗА УГОВОРНЕ ОБАВЕЗЕ КАО ПРЕТПОСТАВКА ПУНОВАЖНОГ
НАСТАНКА ОБОСТРАНО-ОБАВЕЗУЈУЋИХ УГОВОРА.....91

CAUSA OF CONTRACTUAL OBLIGATIONS AS A PRECONDITION FOR
THE FORMATION OF A VALID CONTRACT92

Тамара Ђурђић-Милошевић

ТЕСТАМЕНТАРНЕ ФОРМАЛНОСТИ ИЗ АНГЛО-АМЕРИЧКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ.....93

TESTAMENTARY FORMALITIES FROM THE ANGLO-AMERICAN PERSPECTIVE94

Марко С. Кнежевић

ЗАХТЕВ ЗА ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПРАВНОСНАЖНЕ ПРЕСУДЕ:
ДА ЛИ ЈЕ НАДЗОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА НАД СУДОВИМА ЗАИСТА
НУЖАН У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ?95

APPLICATION FOR REVIEW OF THE FINAL JUDGMENT: IS THE PUBLIC
PROSECUTOR'S CONTROL OVER COURTS REALLY NECESSARY IN CIVIL
LITIGATION?96

Dženana Radončić

ПЕРСПЕКТИВЕ ДИГИТАЛНЕ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ ГРАЂАНСКОГ СУДСКОГ
ПОСТУПКА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ97

PERSPECTIVES OF DIGITAL TRANSFORMATION OF CIVIL LITIGATION IN
BOSNIA AND HERZEGOVINA.....98

**Милица Шутова,
Ана Здравева**

СУДСКИ ПОСТУПЦИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПОРОДИЧНИХ СПОРОВА У УСЛОВИМА ВАНРЕДНОГ СТАЊА.....	99
LITIGATION PROCEEDINGS FOR RESOLVING FAMILY DISPUTES DURING THE STATE OF EMERGENCY.....	100

Бојана Арсенијевић

ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ УСЛЕД ИЗОСТАНКА ПРОТИВГРАДНЕ ЗАШТИТЕ.....	101
LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY OMISSION TO ENSURE HAILSTORM PROTECTION.....	102

КРИВИЧНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ / CRIMINAL LAW

Драган Јовашевић

КРИВИЧНОПРАВНИ ЗНАЧАЈ ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ.....	105
THE SIGNIFICANCE OF EMERGENCY SITUATION IN CRIMINAL LAW.....	106

Александра Груевска Дракулевски

ИСКУСТВА И ИЗАЗОВИ У МАКЕДОНСКИМ ЗАТВОРИМА У УСЛОВИМА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ПРОУРОКОВАНЕ ПАНДЕМИЈОМ COVID-19.....	107
EXPERIENCES AND CHALLENGES IN THE MACEDONIAN PRISONS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE EXTRAORDINARY SITUATION CAUSED BY THE COVID-19 PANDEMIC.....	108

**Здравко Грујић,
Дарко Димовски,
Миомира Костић**

МЕХАНИЗМИ СПРЕЧАВАЊА СЕКУНДАРНЕ ВИКТИМИЗАЦИЈЕ – УСПОСТАВЉАЊЕ НОВИХ НОРМАТИВНИХ ОКВИРА ЗАШТИТЕ ЖРТАВА КРИВИЧНИХ ДЕЛА.....	109
MECHANISMS FOR PREVENTING SECONDARY VICTIMIZATION: ESTABLISHING NEW NORMATIVE FRAMEWORKS FOR THE PROTECTION OF VICTIMS OF CRIMINAL OFFENSES.....	110

Cristian Dumitru Miheş

УПОТРЕБА ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ И САЈБЕР ТЕХНОЛОГИЈА У ФОРЕНЗИЧКОЈ ИСТРАЗИ И СУДСКОМ ПОСТУПКУ.....	111
USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND CYBER INSTRUMENTS IN FORENSIC INVESTIGATION AND CRIMINAL TRIAL PROCEEDINGS.....	112

Душица Миладиновић-Стефановић

ШИРЕЊЕ ЛАЖНИХ ВЕСТИ, ПАНДЕМИЈА И КАЗНЕНО ПРАВО.....	113
---	-----

DISSEMINATION OF FAKE NEWS, THE COVID-19 PANDEMIC AND CRIMINAL LAW.....	114
---	-----

Драган Благоић

РАЗГРАНИЧЕЊЕ ИЗМЕЂУ ПРИПРЕМНИХ РАДЊИ И ПОКУШАЈА.....	115
DISTINCTION BETWEEN PREPARATORY ACTIONS AND ATTEMPT	116

Ивана Марковић

ВАНРЕДНЕ ОКОЛНОСТИ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ СРБИЈЕ.....	117
EXTRAORDINARY CIRCUMSTANCES IN THE CRIMINAL CODE OF SERBIA.....	118

Bogdan Bodea

НАЧЕЛО ПРЕДВИДИВОСТИ КРИВИЧНЕ НОРМЕ И ПРАВНА СХВАТАЊА ВРХОВНОГ СУДА	119
THE PRINCIPLE OF FORESEEABILITY OF THE CRIMINAL NORM AND THE SUPREME COURT DECISIONS ON INTERPRETATION OF CRIMINAL NORMS.....	120

Иван Илић

ОБАВЕЗА СПРОВОЂЕЊА ЕФЕКТИВНЕ ИСТРАГЕ У СЛУЧАЈУ ЛИШЕЊА ЖИВОТА – АНАЛИЗА ПРАКСЕ ЕВРОПСКОГ СУДА ЗА ЉУДСКА ПРАВА У СЛУЧАЈЕВИМА ПРОТИВ СРБИЈЕ	121
OBLIGATION TO CONDUCT AN EFFECTIVE INVESTIGATION IN CASE OF DEPRIVATION OF LIFE: ANALYSIS OF THE CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS IN CASES AGAINST SERBIA	122

Филип Мирић

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID 19 – КРИВИЧНОПРАВНИ АСПЕКТ.....	123
PREVENTING THE SPREAD OF COVID-19 INFECTIOUS DISEASES: CRIMINAL LAW ASPECT	124

**ПРАВНОЕКОНОМСКА И ТРГОВИНСКОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ
ECONOMICS AND TRADE LAW**

Срђан Голубовић

ПРИМЕНА ФИСКАЛНИХ ПРАВИЛА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У УСЛОВИМА КРИЗЕ ИЗАЗВАНЕ ПАНДЕМИЈОМ	127
THE APPLICATION OF THE EUROPEAN UNION FISCAL RULES IN THE COVID-19 PANDEMIC CRISIS.....	128

Марина А. Лапина

СИСТЕМСКИ ПРИСТУП ПОБОЉШАЊУ ЗАКОНОДАВСТВА ИЗ ОБЛАСТИ ИНДУСТРИЈСКЕ БЕЗБЕДНОСТИ У КОНТЕКСТУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА МЕХАНИЗМА „РЕГУЛАТОРНЕ ГИЉОТИНЕ”: РУСКО ИСКУСТВО	129
---	-----

A SYSTEMATIC APPROACH TO IMPROVING INDUSTRIAL SAFETY LEGISLATION IN THE CONTEXT OF IMPLEMENTING THE "REGULATORY GUILLOTIN" MECHANISM: RUSSIAN EXPERIENCE.....	130
---	-----

Љубица Николић

ИНВЕСТИЦИЈЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА – КОРИСТИ И РИЗИЦИ.....	131
INVESTMENT IN CONSTRUCTION IN EMERGENCIES - BENEFITS AND RISKS.....	132

Игор Камбовски

УТИЦАЈ ПАНДЕМИЈЕ КОВИД-19 НА МАКЕДОНСКУ Е-ТРГОВИНУ.....	133
THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON MACEDONIAN E-COMMERCE....	134

Mustafa Yasan

ПРАВО ПОВЕРИОЦА КОМЕРЦИЈАЛНИХ МЕНИЦА НА ВАНРЕДНО ПОТРАЖИВАЊЕ: СЛУЧАЈ НЕОСНОВАНОГ ОБОГАЋЕЊА	135
EXTRAORDINARY CLAIM RIGHT OF THE COMMERCIAL BILLS CREDITOR: UNJUST ENRICHMENT CASE	136

Марко Димитријевић

АКСИОЛОГИЈА МОНЕТАРНОГ ПРАВА У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА: ПРИМЕР ПРАВА НУЖНОСТИ	137
AXIOLOGY OF MONETARY LAW IN EXTRAORDINARY CIRCUMSTANCES: AN EXAMPLE OF EMERGENCY LAW	138

Кристина Мишева

ПРЕГЛЕД ФИСКАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОРЕСКИХ МЕРА У СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ КАО ОДГОВОР НА COVID-19	139
OVERVIEW OF THE MACEDONIAN FISCAL POLICY AND TAX MEASURES IN RESPONSE TO COVID-19	140

Страхиња Д. Миљковић,

Дамјан Даниловић

ДА ЛИ ЛИБЕРАЛНИ МОДЕЛ ЛИЧНОГ СТЕЧАЈА МОЖЕ ПРЕДСТАВЉАТИ ПУТОКАЗ КА ПРАВНОЈ РЕГУЛАТИВИ ИСТОГ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ?	141
CAN THE LIBERAL MODEL OF PERSONAL BANKRUPTCY BE A GUIDE TO THE LEGAL REGULATION OF PERSONAL BANKRUPTCY IN THE REPUBLIC OF SERBIA AND THE REPUBLIC OF SRPSKA?.....	142

Урош Здравковић,

Магдалена Крњаић

БЛОКАДА АПЕЛАЦИОНОГ ТЕЛА СВЕТСКЕ ТРГОВИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ПРИВРЕМЕНИ ЖАЛБЕНИ АРБИТРАЖНИ АРАНЖМАН (МРПА)	143
BLOCKAGE OF THE WTO APPELLATE BODY AND MULTI-PARTY INTERIM APPEAL ARBITRATION ARRANGEMENT (MRPA).....	144

Кристина Савић

ПРАВНИ РЕЖИМ СТРАНИХ ДИРЕКТНИХ ИНВЕСТИЦИЈА У СВЕТЛУ
ПАНДЕМИЈЕ COVID-19..... 145
LEGAL REGIME OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN LIGHT OF
COVID-19 PANDEMIC..... 146

МЕЂУНАРОДНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ / INTERNATIONAL LAW

Александар Гајић

ЈАВНА ОПАСНОСТ ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА,
ЕВРОПСКОГ ПРАВА И УСТАВНОГ ПРАВА СРБИЈЕ У КОНТЕКСТУ
ПАНДЕМИЈЕ КОРОНАВИРУСА..... 149
PUBLIC EMERGENCY FROM THE PERSPECTIVE OF INTERNATIONAL LAW,
EUROPEAN LAW AND SERBIAN CONSTITUTIONAL LAW IN THE
CONTEXT OF COVID-19 PANDEMIC 150

**Јована Петровић,
Дејан Мирковић**

СЕЦЕСИЈА И ПРИЗНАЊЕ НОВИХ ДРЖАВА..... 151
SECESSION AND RECOGNITION OF NEW STATES 152

Енис Омеровић

МЕЂУНАРОДНО ПРОТУПРАВНО ДЈЕЛО И МЕЂУНАРОДНИ ЗЛОЧИН:
НОРМАТИВНО УРЕЂЕЊЕ КАО ОДГОВОР МЕЂУНАРОДНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ НА
ОДРЕЂЕНЕ АКТЕ ДРЖАВА И МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА..... 153
INTERNATIONALLY WRONGFUL ACT AND INTERNATIONAL CRIME:
NORMATIVE REGULATION AS A RESPONSE OF THE INTERNATIONAL
COMMUNITY TO CERTAIN ACTS OF STATES AND INTERNATIONAL
ORGANIZATIONS..... 154

Стефан Радојчић

МЕЂУНАРОДНОПРАВНИ АСПЕКТИ ОГРАНИЧЕЊА ЉУДСКИХ ПРАВА
У ВРЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ КОРОНАВИРУСА 155
INTERNATIONAL LAW ASPECTS OF DEROGATION OF HUMAN RIGHTS
DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC..... 156

Наташа Донева

РЕШАВАЊЕ КИПАРСКОГ ПИТАЊА: 13 УСТАВНИХ ТАЧАКА И ЧУВЕНОГ
АНАНОВ ПЛАН..... 157
RESOLVING THE CYPRUS ISSUE: THE 13 CONSTITUTIONAL POINTS AND
THE FAMOUS ANNAN PLAN..... 158

Александра Тороман

ПРАВО НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ У КОНТЕКСТУ ЕВРОПСКЕ
КОНВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА..... 159

RIGHT TO TRIAL WITHIN A REASONABLE TIME IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN CONVENTION FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS	160
---	-----

ПРАВНОИСТОРИЈСКА НАУЧНА ОБЛАСТ / LEGAL HISTORY

Есин Кранли Бајрам

ДА ЛИ СУ ПАНДЕМИЈЕ У СТАРОМ РИМУ УТИЦАЛЕ НА ПАД РИМСКОГ ЦАРСТВА?	163
--	-----

DID THE PANDEMICS IN ANCIENT ROME IMPACT THE FALL OF THE EMPIRE?	164
--	-----

Александар Ђорђевић, Андреј Викторович Серјогин

ВАНРЕДНИ МЕШОВИТИ И МЕЂУДРЖАВНИ СУДОВИ У СЛОВЕНСКОМ СРЕДЊОВЕКОВНОМ ПРАВУ	165
--	-----

EXTRAORDINARY MIXED AND INTERSTATE COURTS IN SLAVIC MEDIEVAL LAW	166
--	-----

Бранко Шапоњић

ОДНОСИ АУСТРОУГАРСКЕ МОНАРХИЈЕ И КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ ПРЕМА ТАЈНОЈ КОНВЕНЦИЈИ ИЗ 1881. ГОДИНЕ	167
---	-----

RELATIONS BETWEEN THE AUSTRO-HUNGARIAN EMPIRE AND THE PRINCIPALITY OF SERBIA UNDER THE AUSTRO-SERBIAN CONVENTION OF 1881.....	168
---	-----

Имран Рашљанин

ЈЕДНОСТРАНО ОТКАЗИВАЊЕ БРАКА У РИМУ	169
---	-----

UNILATERAL ANNULMENT OF MARRIAGE IN ANCIENT ROME	170
--	-----

Проф. др Милица ШUTOва,
Ванредни професор,
Правни факултет, Универзитет Гоце Делчев, Штип,
Република Северна Македонија

Мр. Ана Здравева,
Асистент,
Правни факултет, Универзитет Гоце Делчев, Штип,
Република Северна Македонија

СУДСКИ ПОСТУПЦИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПОРОДИЧНИХ СПОРОВА У УСЛОВИМА ВАНРЕДНОГ СТАЊА

Предмет истраживања у овом раду је начин поступања судова у Републици Северној Македонији у породичноправним поступцима током ванредног стања. Главни мотив за истраживање ове проблематике јесте начело хитности. У поступцима за вршење родитељског права постоје одређена одступања од правила општег парничног поступка која се односе на ограничену примену начела диспозиције, доминантну примену истражног начела, искључивање јавности и хитност поступка. Посебна пажња посвећена је случајевима из судске праксе који се односе на права детета. Упоредна анализа неких случајева из праксе показује како је суд поступао у овим парницама и да ли се руководио начелом најбољег интереса детета. Отуда произлази следеће питање: да ли судови у овим поступцима заиста воде рачуна о правима и интересима детета у ситуацијама у којима примењују овлашћења која им је дао законодавац? За потребе истраживања, аутор користи више метода: аналитичко-дескриптивни метод, компаративни метод, и статистички метод

Кључне речи: породични спорови, ванредна ситуација, судски поступак, начело хитности, најбољи интерес детета, поверавање и чување детета.

Prof. Milica Šutova, LL.D.,

Associate Professor,,

Faculty of Law, University Goce Delčev, Štip,

Republic of North Macedonia

Ana Zdraveva, LL.M.,

Teaching Assistant,

Faculty of Law, University Goce Delčev, Štip,

Republic of North Macedonia

LITIGATION PROCEEDINGS FOR RESOLVING FAMILY DISPUTES DURING THE STATE OF EMERGENCY

This paper aims to present how the courts in the Republic of North Macedonia have handled family disputes during the state of emergency instituted due to the COVID-19 pandemic. The research on this issue is motivated by the principle of urgency. In proceedings for exercising parental rights, there are certain exceptions from the general litigation procedure which are embodied in the limited application of the disposition principle, the predominant application of the investigative principle, the exclusion of general public, and the urgency of proceedings. In particular, the author focuses on the judicial practice pertaining to the rights of the child. A comparative analysis of case law demonstrates how Macedonian courts decided in these lawsuits and whether they were guided by the principle of the best interest of the child. It inevitably gives rise to the following question: in exercising the judicial authorities vested by the legislator, do courts in family proceedings really take into consideration the rights and the best interest of the child? For the purposes of this research, the author has used several methods: the analytical-descriptive method, the comparative method and, in one segment, the statistical method.

Keywords: family disputes, litigation proceedings, emergency situation, principle of urgency, best interest of the child, custody, child care.